

Sygn. akt IV Pa 18/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 sierpnia 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu na rozprawie 9 sierpnia 2023 roku w Sieradzu

sprawy z powództwa B. S.

przeciwko (...)w P.

o nagrodę jubileuszową na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli - Sądu Pracy

z dnia 28 kwietnia 2023 roku sygn. akt IV P 22/23 upr

Oddala apelację.

Zasądza od B. S. na rzecz (...) w P. 337,50 (trzysta trzydzieści siedem 50/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku w tym zakresie.

Sygn. akt IV Pa 18/23

UZASADNIENIE

W pozwie z 13 marca 2023 roku B. S. wniosła o zasądzenie od (...)w P. kwoty 4 655,82 zł, tytułem uzupełnienia nagrody jubileuszowej za 25 lat pracy, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 sierpnia 2022 roku do dnia zapłaty. Powódka wskazała, że pracodawca wadliwie ustalił wysokość przysługującej jej nagrody, wypłacając świadczenie odpowiadające różnicy między kwotą należności niższej (po 20 latach pracy), a kwotą należności stopnia wyższego (po 25 latach pracy).

Pozwany (...) w P. nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie w całości. Zdaniem pozwanego, B. S. otrzymała nagrodę w prawidłowej wysokości, ustalonej w oparciu o art. 91 ust. 1 pkt 2 ustawy z 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej i § 5 i 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 29 stycznia 2016 roku w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej.

Sąd Rejonowy Sąd Pracy w Z., wyrokiem z 28 kwietnia 2023 roku, oddalił powództwo (pkt 1), zasądził od powódki B. S. na rzecz pozwanego (...) w P. kwotę 675,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty (pkt 2).

Rozstrzygnięcie sąd pierwszej instancji wydał w oparciu o następujące ustalenia i wnioski:

25 lipca 2020 roku powódka nabyła prawo do nagrody jubileuszowej za 20 lat pracy. W dniu 29 sierpnia 2022 roku powódka wystąpiła do byłego pracodawcy - (...)w P. - z wnioskiem o wypłatę nagrody jubileuszowej za 25 lat pracy. 6 października 2022 roku pozwany przyznał powódce prawo do nagrody jubileuszowej z tytułu przepracowania 25 lat w wysokości 100 % wynagrodzenia miesięcznego. W oparciu o przedstawione dokumenty, pozwany oznaczył termin nabycia uprawnienia na 27 stycznia 2021 roku. Tym samym, jak wskazał w piśmie, w chwili nabycia prawa do nagrody jubileuszowej z tytułu 20 lat pracy, powódka miała staż pracy uprawniający do nagrody wynoszący 24 lata i 5 miesięcy. Oznaczało to, jak podał pozwany, że staż uprawniający do nagrody wyższej upłynął przed upływem 12 miesięcy od nabycia uprawnień do nagrody niższego stopnia. W związku z powyższym, powołując się na brzmienie § 5 i 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 29 stycznia 2016 roku. Inspektorat uznał, iż B. S. przysługuje różnica między kwotą świadczenia niższego (po 20 latach), a kwotą świadczenia stopnia wyższego (po 25 latach).

Sąd Rejonowy dalej ustalił, że powódce zaliczono następujące okresy do stażu pracy, uprawniające do uzyskania nagrody:

od 12.03.1991 r. do 30.09.1994 r. - praca w indywidualnym gospodarstwie rolnym rodziców,

od 17.08.199 r. do 17.02.2000 r. - staż w (...) w P.,

od 18.02.2000 r. do 31.12.2003 r. - Bank (...) w P.,

od 1.01. 2004 r. do 09.12.2004 r. - praca we własnym gospodarstwie rolnym,

od 10.12.2004 r. do 27.01.2021 r. - praca w (...).

Powódka wskazała, że termin nabycia uprawnienia do przedmiotowej nagrody - 27 stycznia 2021 roku - uważa za wadliwy. Zdaniem powódki, dniem nabycia prawa do nagrody jubileuszowej jest dzień złożenia wniosku do pracodawcy tj. 29 sierpnia 2022 roku.

Z argumentacją powódki, jej poprzedni pracodawca się nie zgodził. Podtrzymał wcześniejsze stanowisko w przedmiocie wysokości przyznanej powódce nagrody. 13 października 2022 roku, pozwany wypłacił powódce tytułem nagrody jubileuszowej kwotę 1 313,27 zł (1 492,27 zł brutto) oraz kwotę 177,60 zł tytułem odsetek.

Przedstawiony stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy. W zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia stan faktyczny nie był sporny. Sąd pierwszej instancji pominął osobowe wnioski dowodowe, uznając, iż nie mają znaczenia z punktu widzenia rozstrzygnięcia. W wymienionym przedmiocie sąd orzekł na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. Zdaniem B. S., jako datę nabycia prawa do nagrody, pozwany winien przyjąć 29 sierpnia 2022 roku (wpływ wniosku o wypłatę świadczenia), a nie 27 stycznia 2021 roku (ustalona przez pozwanego data, z którą powódka przepracowała 25 lat). Wobec takiego stanowiska wnoszącej, w ocenie sądu, rola Sądu Rejonowego sprowadzała się do interpretacji obowiązujących regulacji prawnych, w szczególności § 5 i 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 29 stycznia 2016 roku w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej. W konsekwencji, prowadzenie postępowania dowodowego doprowadziłoby wyłącznie do przedłużenia procesu, pozostając bez wpływu na treść orzeczenia.

Poczynione ustalenia w sprawie doprowadziły Sąd Rejonowy do przekonania, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd wskazał, że nagrody jubileuszowe przysługują członkom korpusu służby cywilnej na podstawie ustawy z 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (tekst jednolity - Dz. U. 2022.1691). Zgodnie ust. 2 art. 91 powołanej regulacji do okresów pracy, od których zależy nabycie prawa do pierwszej lub kolejnej nagrody jubileuszowej wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne udowodnione okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Warunki ustalania prawa do nagrody jubileuszowej i jej wypłacania określa - na podstawie dyspozycji zawartej w art. 99 pkt

6 - rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej (tekst jednolity - Dz. U. 2022.2024). Jak wynika z § 5 ust. 1 i 5 aktu wykonawczego, członek korpusu służby cywilnej nabywa prawo do nagrody jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody albo w dniu wejścia w życie przepisów wprowadzających nagrody jubileuszowe. Nagrodę tę wypłaca się niezwłocznie po nabyciu do niej prawa, a jeżeli w aktach osobowych członka korpusu służby cywilnej brak jest odpowiedniej dokumentacji - niezwłocznie po udokumentowaniu. W myśl § 6 ust. 6 członkowi korpusu służby cywilnej, który w dniu wejścia w życie przepisów, o których mowa w ust. 5, ma okres dłuższy niż wymagany do nagrody jubileuszowej danego stopnia, a w ciągu 12 miesięcy od tego dnia upłynie okres uprawniający go do nabycia nagrody wyższego stopnia, nagrodę niższą wypłaca się w pełnej wysokości, a w dniu nabycia prawa do nagrody wyższej - różnicę między kwotą nagrody wyższej a kwotą nagrody niższej. Cytowany przepis ma odpowiednio zastosowanie, jeżeli w dniu, w którym pracownik udokumentował swoje prawo do nagrody, był uprawniony do nagrody wyższego stopnia oraz w razie gdy pracownik prawo to nabędzie w ciągu 12 miesięcy od tego dnia. Powołane regulacje dotyczą często spotykanych sytuacji, w których zatrudnieni przedkładają pracodawcy nowe świadectwa pracy lub zaświadczenia potwierdzające inne „okresy zaliczane”. Zatrudniający jest wówczas zobowiązany do ponownego przeliczenia stażu pracowniczego. Jeśli zatem pracownik dokumentuje nieznany do tej pory pracodawcy okres, od którego zależy nabycie uprawnienia do kolejnej nagrody jubileuszowej, to jeżeli prawo do nagrody wyższego stopnia (dzień nabycia prawa do gratyfikacji, po uwzględnieniu nowych dokumentów) nabył w ciągu 12 miesięcy od nabycia prawa do nagrody niższego stopnia (dzień wypłaty poprzedniej gratyfikacji), należy wypłacić różnicę między świadczeniami. Natomiast jeżeli między uzyskaniem prawa do nagrody wyższego stopnia (dzień nabycia prawa do gratyfikacji, po uwzględnieniu nowych dokumentów), a nabyciem prawa do nagrody niższego stopnia (dzień wypłaty poprzedniej gratyfikacji) upłynął okres dłuższy niż 12 miesięcy, przysługuje nagroda w pełnej wysokości.

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy, Sąd Rejonowy stwierdził, że pozwany prawidłowo zastosował przepisy rozporządzenia wypłacając powódce różnicę między świadczeniami. B. S. nabyła prawo do nagrody za 20 lat pracy 25 lipca 2020 roku. Ubiegając się o wypłatę kolejnej gratyfikacji, przedłożyła dokumenty wykazując dodatkowy „okres zaliczany” do stażu pracy. W rezultacie, uprawnienie do kolejnej nagrody, po weryfikacji dotychczasowych danych będących w posiadaniu pozwanego, powódka nabyła 27 stycznia 2021 roku tj. przed upływem 12 miesięcy od uzyskania świadczenia za 20 lat pracy. Nie można zgodzić się z twierdzeniem wnoszącej, iż okres 12 miesięcy należy liczyć z uwzględnieniem daty wypłaty poprzedniej nagrody i daty złożenia wniosku o wypłatę kolejnej. Regulacja jest w wymienionym zakresie jednoznaczna. Ustawodawca wyraźnie traktuje o nabyciu prawa w okresie 12 miesięcy, nie zaś o złożeniu wniosku o wypłatę świadczenia. Gdyby w istocie było tak jak tego chce powódka, uprawniony mógłby manipulować terminem złożenia wniosku, tak by dzień ten przypadł po roku od wypłaty poprzedniej nagrody. Wystarczyłoby zatem każdorazowo występować o nagrodę po 12 miesiącach, a wówczas pracodawca obowiązany byłby wypłacić należność w pełnej wysokości. Takie założenie przeczyłoby logice i założeniu, iż ustawodawca działa racjonalnie. Reasumując, w ocenie sądu, pozwany prawidłowo wyliczył należne powódce świadczenie, ustalając je w wysokości 25 % przysługującego jej w dacie nabycia uprawnienia wynagrodzenia (5 969,09zł brutto). Powódka otrzymała kwotę netto (wyjściowa kwota pomniejszona o podatek dochodowy od osób fizycznych) i stąd zamiast 1 492,27zł (kwota brutto), faktycznie wypłacono jej kwotę 1 313,27zł.

Z tych wszystkich względów, w oparciu o powoływane regulacje, orzeczono jak w pkt 1 wyroku. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego ustalono na podstawie § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 roku, poz.265).

Z rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego w całości nie zgodziła się powódka i wywiodła apelację, w której zarzuciła temuż sądowi:

1. Naruszenie przepisów prawa procesowego:

a) art. 148-1 § 1 KPC - poprzez bezzasadne wydanie wyroku na posiedzeniu niejawnym bez przeprowadzenia pełnego postępowania dowodowego;

b) art. 235-2 § 1 pkt 2 KPC - i pominięcie wniosków dowodowych poprzez przyjęcie, że przeprowadzenie pełnego postępowania dowodowego doprowadziłoby wyłącznie do przedłużenia procesu, pozostając bez wpływu na treść orzeczenia.

2. Naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 91 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o służbie cywilnej w zw. z §5 i 6 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2016r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej - w zw. z art. 2 KP w zw. z art. 18§1 KP w zw. z art. 300 KP w zw. z art. 3 KC - w zw. z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP - poprzez przyjęcie, że powódka nabyła prawo do nagrody w dacie i wysokości wskazanej przez pozwanego, a nie w dacie 29 sierpnia 2022r. i wysokości przez siebie postulowanej;

W oparciu o ww. zarzuty, apelująca wnosila o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie powództwa w całości, zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania za I i II instancję - w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W wypadku nieuwzględnienia apelacji, powódka wnosila o nieobciążanie jej kosztami postępowania za I i II instancję na podstawie art. 102 k. p. c. **Apelująca wnosila również o** przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron - na fakty jak wskazane w pozwie oraz z zeznań następujących świadków: E. U. - adres do doręczeń u Pozwanego - Głównego Księgowego - na fakty związane z weryfikacją i prawidłowym naliczeniem i uruchomieniem do wypłaty naliczonej wysokości nagrody jubileuszowej Powódki oraz akceptacji i zatwierdzenia wymaganych środków finansowych na ten cel do wysokości posiadanego przez Pozwaną placówkę planu finansowego na rok 2022. A. G. - adres do doręczeń u Pozwanego - Specjalisty ds. finansowo - księgowych/informatyka - na fakty dotyczące weryfikacji wniosku o wypłatę nagrody jubileuszowej złożonego przez Powódkę. K. B. - adres do doręczeń u Pozwanego - Specjalisty ds. finansowo - księgowych - na fakty dotyczące weryfikacji wniosku o wypłatę nagrody jubileuszowej złożonego przez Powódkę. Zobowiązanie Pozwanego - na podstawie art. 187 § 2 pkt. 3 KPC w zw. z art. 391 § 1 KPC - aby w celu przygotowania rozprawy dostarczył: listę płac za sierpień 2020r. - na fakty związane z wypłatą Powódce nagrody jubileuszowej po 20 latach pracy, odpowiednią listę płac za październik 2022r. — na fakty związane z wypłatą Powódce nagrody jubileuszowej po 25 latach pracy; wydruk z Kartoteki Pracownika - na fakty związane z kartoteką wynagrodzenia pracownika B. S. za okres od 01 stycznia 2020r. do 31 marca 2021r. oraz za miesiąc październik 2022; wydruk z Kartoteki Pracownika - zastawienie okresów wliczonych do stażu pracowniczego Powódki - na fakty związane z wysługą lat do wyliczenia nagrody jubileuszowej.

Na podstawie art. 374 KPC, apelująca wniosła o przeprowadzenie rozprawy apelacyjnej.

W uzasadnieniu apelująca podniosła, że swoje roszczenie opiera na obowiązujących na niwie prawa pracy zasadach: semiimperatywnego charakteru norm prawa pracy oraz zasady niedziałania prawa wstecz - które dotyczą także naliczania i wypłaty nagród jubileuszowych. Pracownik nabywa prawo do nagrody jubileuszowej, gdy w trakcie zatrudnienia upłynie mu okres wymagany do nagrody, lub gdy w trakcie zatrudnienia udokumentuje staż wcześniej nieznan. W niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, gdy Powódka - jako były pracownik udokumentowała staż po ustaniu zatrudnienia i uczyniła to po upływie 12 miesięcy od dnia kiedy nabyła prawo do nagrody jubileuszowej po przepracowaniu 20 lat. Dniem nabycia prawa do nagrody jubileuszowej przez Powódkę jest dzień 29 sierpnia 2022r.. Pozwana placówka wadliwie wskazała jako datę nabycia prawa do nagrody dzień 27 stycznia 2021r. - gdyż z uwagi na semi-imperatywny charakter przepisów prawa pracy wypłacenie Powódce nagrody jubileuszowej za 25 lat pracy w wysokości 25% kwoty wynagrodzenia stanowi pogorszenie sytuacji Powódki z mocą wsteczną, zaś prawo pracy wstecz na niekorzyść pracownika nie może działać. Dnia 27 stycznia 2021r. Powódka nie spełniała wszystkich warunków do przyznania tej nagrody. Nabycie prawa do tych świadczeń [tj. do nagrody jubileuszowej i jednorazowej odprawy] na podstawie przepisów dotychczasowych następuje w momencie, kiedy zostają spełnione, pod rządami tychże przepisów, wszystkie przesłanki determinujące powstanie prawa i wysokość świadczenia - confere: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 kwietnia 1999r., K. 3/99. Pracodawca może przyznać pracownikowi nagrodę

jubileuszową, jeśli ten w dniu jej nabycia spełnia wszystkie wymagane warunki do jej otrzymania - confere: Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03 lutego 2010, II PK 199/09. Skoro mają być spełnione wszystkie przesłanki - to w przypadku Powódki nastąpiło to dnia 29 sierpnia 2022r.. Zawarty w § 6 ust. 6 i 7 w/w Rozporządzenia zapis o progu 12. miesięcznym jest w tym przypadku normą nieobowiązującą - jako naruszający zasadę semiimperatywnego charakteru norm prawa pracy i konstytucyjną zasadę wydawania rozporządzeń w celu wykonania ustawy - bo ww. Rozporządzenie nie mogło zostać wydane z naruszeniem zasady semiimperatywnego charakteru norm prawa pracy mającej status zasady konstytucyjnej i kodeksowej - bo wtedy nie wykonywałoby ustawy, której istotą jest semiimperatywne działanie norm prawa pracy - na korzyść pracownika.

Pozwana domagała się oddalenia apelacji w całości, obciążenia powódki kosztami procesu za drugą instancję. Na podstawie art. 235¹ § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz na podstawie z art. 381 k.p.c., wniosła o pominięcie przez sąd odwoławczy dowodów zgłoszonych w apelacji, jak również niemających znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy oraz zmierzających jedynie do przedłużenia postępowania oraz które mogły zostać powołane przez powódkę przed sądem I instancji. Zarzuciła, że apelacja stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami faktycznymi oraz oceną prawną sprawy dokonaną przez Sąd Rejonowy. Odnosząc się do zarzutów naruszenia przepisów postępowania, powódka nie podnosi żadnych zarzutów odnoszących się do stanu faktycznego sprawy, przez co należy przyjąć, iż stan faktyczny ustalony w sprawie przez Sąd I instancji akceptuje ona w całości. Poza tym, apelująca w tym zakresie ograniczyła się wyłącznie do powołania zarzutów, bez ich uzasadnienia, a w konsekwencji bez wyjaśnienia w czym upatruje naruszenie powołanych przepisów oraz jaki wpływ na treść rozstrzygnięcia mają powołane uchybienia przepisom postępowania. W ocenie pozwanego, Sąd I instancji nie dopuścił na naruszenia art. 148¹ § 1 k.p.c. Sąd ten w niniejszej sprawie zasadnie uznał, po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne i wystarczające jest orzeczenie na posiedzeniu niejawnym. W istocie bowiem strony nie kwestionowały stanu faktycznego sprawy, zaś sporna w niniejszej sprawie była jedynie data nabycia przez pozwaną uprawnień do nagrody jubileuszowej za 25 lat pracy, czyli tak naprawdę ocena prawna przepisów określających- definiujących datę nabycia tych uprawnień, a w konsekwencji dotycząca zasadności wypłaty na rzecz powódki nagrody jubileuszowej w wysokości różnicy między kwotą nagrody wyższej, a kwotą nagrody niższej. Sąd I instancji słusznie wskazał w uzasadnieniu wyroku, że rola sądu wprowadzała się w niniejszej sprawie do interpretacji obowiązujących regulacji prawnych. Mając na uwadze powyższe, Sąd meriti zasadnie pominął osobowe dowody zgłoszone przez obie strony, stwierdzając, iż nie miały one znaczenia z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy. Sąd meriti prawidłowo zastosował więc przepis art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. Dodać należy, iż powódka w apelacji zaniechała uzasadnienia złożonego zarzutu naruszenia tego przepisu, a także nie wskazała jaki wpływ to naruszenie miałyby mieć na treść zaskarżonego wyroku. To samo należy odnieść do zarzutu naruszenia art. 149¹ § 1 k.p.c. W konsekwencji uznać należy, iż brak jest podstaw do uwzględnienia zgłoszonych w apelacji przez powódkę wniosków dowodowych o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron i z zeznań powołanych w apelacji świadków. To samo należy odnieść do wniosku apelacji o zobowiązanie pozwanego do złożenia listy płac za miesiąc sierpień i październik 2022 r. oraz wydruku z kartoteki pracownika-powódki. Podkreślenia wymaga również wadliwość formalna zgłoszonych w apelacji wniosków dowodowych w zakresie powtórzenia ich z pozwu, która czyni ten wniosek bezzasadnym. Zauważyć bowiem należy, iż powódka nie złożyła wniosku o weryfikację przez sąd odwoławczy w trybie art. 380 k.p.c. postanowień dowodowych pomijających ww. dowody. W tym względzie podkreślenia wymaga, iż powódka reprezentowana jest przez profesjonalnego pełnomocnika zatem powinna " ponosić konsekwencje tego uchybienia. W zakresie zaś dowodów nowych, których powódka w toku postępowania pierwszoinstancyjnego nie powoływała (z zeznań świadków oraz o zobowiązanie pozwanego do złożenia dokumentów) stwierdzić należy, iż wbrew treści art. 368 § 1² k.p.c., nie uprawdopodobniła ona, że ich powołanie przed sądem I instancji nie było możliwe, bądź potrzeba ich powołania wynikła później. Niezależnie jednak od powyższego, strona pozwana na podstawie art. 235¹ § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz na podstawie z art. 381 k.p.c. wnosi o pominięcie przez sąd odwoławczy dowodów zgłoszonych w apelacji, jaki niemających znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy oraz zmierzających jedynie do przedłużenia postępowania oraz które mogły zostać powołane przed sądem I instancji.

W zakresie zarzutu naruszenia prawa materialnego, a mianowicie przepisu art. 91 ust. 1 pkt 2 ustawy o służbie cywilnej w związku z § 5 i 6 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej, stwierdzić należy, iż nie doszło do ich naruszenia, bowiem powódce wypłacono nagrodę jubileuszową w prawidłowej wysokości. W niniejszej sprawie nie można mówić w żadnym zakresie o pogorszeniu z mocą wsteczną sytuacji powódki. Powódka w tym zakresie bezrefleksyjnie podtrzymuje zasadność uznania, że datą nabycia przez nią uprawnień do nagrody jubileuszowej za 25 lat pracy jest dzień złożenia przez nią do pracodawcy wniosku o jej wypłatę, tj. dzień 29 sierpnia 2022 r. W tym zakresie natomiast powołane przepisy w sposób jasny, jednoznaczny i niebudzący wątpliwości interpretacyjnych wskazują, że datą nabycia prawa do nagrody jubileuszowej jest dzień upływu okresu uprawniającego do tej nagrody, a nie dzień złożenia wniosku o jej wypłatę. Jedynie wypłata tej nagrody może nastąpić już po udokumentowaniu odpowiednich okresów stażu pracy uprawniających do tej nagrody (§ 5 ust. 1 i 5 Rozporządzenia). To, że ewentualne przyjęcie daty złożenia wniosku byłoby dla powódki bardziej korzystne, nie ma w tym zakresie żadnego znaczenia, bowiem przepis jasno uzależnia nabycie prawa od upływu odpowiedniego okresu zatrudnienia. Jednocześnie to powódka winna ponosić odpowiedzialność za termin wykazania odpowiedniego- dodatkowego okresu zatrudnienia niezbędnego do uzyskania uprawnień do nagrody jubileuszowej, a nieznanego dotychczas pracodawcy. Poza tym, idąc tokiem rozumowania powódki, należałoby w ogóle podważyć zasadność wprowadzenia do porządku prawnego przepisów ww. Rozporządzenia. Jaki byłby bowiem sens wprowadzenia § 5 i 6 tego rozporządzenia w sytuacji, gdy z góry należałoby uznać, iż przepisy należy uznać za normy nieobowiązujące jako pogarszające sytuację powódki z mocą wsteczną i jako naruszające zasadę semiimperatywnego charakteru norm prawa pracy i konstytucyjną zasadę wydawania rozporządzeń w celu wykonania ustawy. Przeciwnie, celem wprowadzenia tych przepisów było wyłączenie możliwości nadużywania tej instytucji przez pracownika, na co też słusznie zwrócił uwagę Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku. W niniejszej sprawie pozwany prawidłowo określił termin- datę nabycia przez powódkę uprawnień do nagrody jubileuszowej za 25 lat pracy na dzień 27 stycznia 2021 r., co uczynił na podstawie danych i dokumentów złożonych przez samą powódkę jako uzasadniających zaliczenie do jej stażu pracy podanych przez nią okresów. W konsekwencji zaś, zgodnie z powołanymi przepisami prawidłowo wypłacił on powódce różnicę między kwotą świadczenia niższego (po 20 latach), a kwotą świadczenia stopnia wyższego. Na marginesie, zarzuty powódki w tym zakresie pozostają bezzasadne również z tej przyczyny, iż powołane przez nią przepisy Rozporządzenia nie zostały uznane przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodne z Konstytucją RP, a tym samym nie ma żadnych podstaw do czynienia im przedmiotowych zarzutów. Jednocześnie, powódka na poparcie swojej koncepcji o rzekomym pogorszeniu jej sytuacji nie przedstawia żadnego popierającego ją stanowiska orzecznictwa czy też doktryny. Powołane przez powódkę natomiast orzeczenie zdaje się w swej treści potwierdzać stanowisko pozwanego oraz sądu meriti. W niniejszej sprawie, mając na uwadze należyście przeprowadzone postępowanie pierwszoinstancyjne, zasadność rozstrzygnięcia oraz uzasadnienie wyjaśniające motywy tego rozstrzygnięcia, a także w konsekwencji całkowitą bezzasadność apelacji oraz postawę i motywację powódki, uznać należy, iż nie zachodzi w niniejszej sprawie szczególnie uzasadniony wypadek umożliwiający nieobciążanie powódki kosztami postępowania apelacyjnego na podstawie art. 102 k.p.c. Jednocześnie, w tym zakresie powódka nawet nie próbuje wyjaśnić zasadności zastosowania art. 102 k.p.c. oraz nie podaje ona jaka okoliczność miałyby uzasadniać zastosowanie tego przepisu i nieobciążanie jej kosztami postępowania I i II instancji.

Rozpoznając apelację Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja nie może odnieść zamierzonego skutku, bowiem w granicach zaskarżenia sąd pierwszej instancji wydał trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w całokształcie okoliczności faktycznych sprawy oraz treści powołanych przepisów prawnych. Należy tu zaznaczyć, że zawarte w apelacji argumenty procesowe, w konsekwencji natury prawnomaterialnej, są jedynie subiektywnym i polemicznym stanowiskiem w sprawie, niemającym odniesienia do prawidłowo ustalonego stanu faktycznego oraz do wskazanej przez sąd pierwszej instancji podstawy prawnej rozstrzygnięcia.

Odnosząc się do apelacji należy zauważyć, że w przeważającej mierze formułuje ona zarzuty naruszenia prawa procesowego, a ewentualne ich podzielenie miałyby bezpośredni wpływ na prawidłowość dokonanych przez sąd I instancji ustaleń faktycznych. I tak, należy podkreślić, że sąd meriti, w granicach apelacji, przeprowadził wyczerpujące, prawidłowo ukierunkowane postępowanie dowodowe, a zebrany materiał rozważył i ocenił w granicach uprawnienia, jakie daje mu przepis art. 233 § 1 k.p.c., jednocześnie granic tych nie przekraczając. Co ważne w sprawie, wywód przeprowadzony przez sąd pierwszej instancji co do tego, jakie znaczenie nadać zaprezentowanym przez strony dowodom przydatnym do oceny faktycznej i prawnej żądania wypłaty kolejnej nagrody jubileuszowej i jakie z tych dowodów wyprowadzić wnioski, jest logiczny, wyważony, przeto nie poddaje się krytyce. Na uwagę zasługuje wyczerpująca, fachowa, zgodna z doświadczeniem życiowym i zawodowym Sądu Rejonowego, ocena nieosobowego materiału dowodowego, którą sąd odwoławczy w pełni akceptuje. Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Zaś, do naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby apelujący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, to jest, regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 16 grudnia 2005 roku w sprawie III CK 314/05). Zdaniem Sądu Okręgowego, nie można zarzucić sądowi pierwszej instancji naruszenia powyższych reguł. Co istotne w sprawie, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Należy zaznaczyć, że tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 15 grudnia 2005 r., I ACa 513/05, LEX nr 186115). W odniesieniu do powyższego, w ocenie sądu drugiej instancji, powódka nie zdołała wykazać, aby Sąd Rejonowy naruszył przepis art. 148-1 § 1 k.p.c., poprzez bezzasadne wydanie wyroku na posiedzeniu niejawnym, bez przeprowadzenia pełnego postępowania dowodowego oraz art. 235-2 § 1 pkt 2 k. p. c., poprzez pominięcie wniosków dowodowych i przyjęcie, że przeprowadzenie pełnego postępowania dowodowego doprowadziłoby wyłącznie do przedłużenia procesu, pozostając bez wpływu na treść orzeczenia. Zdaniem Sądu Okręgowego, na powyższe wskazuje uzasadnienie wyroku sądu pierwszej instancji, które posiada elementy niezbędne, jak też dane pozwalające na kontrolę rozstrzygnięcia w granicach zaskarżenia. Należy zaznaczyć, że zgodnie z zasadą kontradyktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego. Wszechstronne rozważenie zebranego materiału oznacza uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu oraz wszystkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych środków dowodowych, a mających znaczenie dla ich mocy dowodowej i wiarygodności. Przy czym, Sąd Rejonowy wystarczająco wyjaśnił dlaczego nie uwzględnił zaofiarowanych przez powódkę dowodów. Powyższe wynika z dopuszczalnej oceny całości materiału dowodowego i to oceny w granicach uprawnienia, jakie daje sądowi przepis art. 233 § 1 k.p.c. Ostatecznie, w ocenie Sądu Okręgowego, wbrew zarzutom apelacji, w granicach zaskarżenia, ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy są prawidłowe, przede wszystkim wystarczające oraz kompletne, a wyprowadzone z nich wnioski nie budzą zastrzeżeń. W konsekwencji, ustalenia te sąd odwoławczy podziela i przyjmuje za własne, zatem nie powieła (podobnie Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 20 stycznia 2010 r., II PK 178/09, LEX nr 577829; 14 maja 2010 r., II CSK 545/09, LEX nr 602684; 27 kwietnia 2010 r., II PK 312/09, LEX nr 602700; 8 października 1998 r., II CKN 923/97, OSNC 1999 Nr 3, poz. 60). Sąd pierwszej instancji oddalił wnioski dowodowe zgłoszone przez pełnomocnika powódki. Powyższe uzasadnił tym, że owe wnioski były zbędne z punktu widzenia zgłoszonego żądania. W wymienionym przedmiocie sąd orzekł na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. Zdaniem powódki, jako datę nabycia prawa do nagrody, pozwany winien przyjąć wpływ wniosku o wypłatę świadczenia 29 sierpnia 2022 roku, a nie 27 stycznia 2021 roku - ustalona przez pozwanego data, z którą powódka przepracowała 25 lat. Wobec takiego stanowiska, ma rację sąd pierwszej instancji, że rolą sądu była interpretacja obowiązujących regulacji prawnych, w szczególności § 5 i 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 29 stycznia 2016 roku w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu

służby cywilnej. W konsekwencji, proponowane przez powódkę dowody zostały przez Sąd Rejonowy poprawnie ocenione. Zatem, sąd pierwszej instancji nie dopuścił na naruszenia art. 148¹ § 1 k.p.c. Sąd zasadnie uznał, po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne i wystarczające jest orzeczenie na posiedzeniu niejawnym. Strony procesu nie kwestionowały stanu faktycznego sprawy, sporna w niniejszej sprawie była data nabycia przez byłego pracownika uprawnień do nagrody jubileuszowej za 25 lat pracy, czyli, jak to zauważył sąd meriti, ocena prawna przepisów określających datę nabycia tych uprawnień, a w konsekwencji dotycząca zasadności wypłaty na rzecz powódki nagrody jubileuszowej w wysokości różnicy między kwotą nagrody wyższej, a kwotą nagrody niższej. Sąd prawidłowo zastosował więc przepis art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. Apelująca zaniechała uzasadnienia złożonego zarzutu naruszenia tego przepisu, a także nie wskazała jaki wpływ to naruszenie miałoby mieć na treść zaskarżonego wyroku. To samo należy odnieść do zarzutu naruszenia art. 149¹ § 1 k.p.c. W konsekwencji uznać należy, iż brak jest podstaw do uwzględnienia zgłoszonych w apelacji przez powódkę wniosków dowodowych o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron i z zeznań powołanych w apelacji świadków. To samo należy odnieść do wniosku apelacji o zobowiązanie pozwanego do złożenia listy płac za miesiąc sierpień i październik 2022 r. oraz wydruku z kartoteki pracownika- powódki.

Strona nie może skutecznie żądać ponowienia lub uzupełnienia dowodu w postępowaniu apelacyjnym tylko dlatego, że spodziewała się korzystnej dla siebie oceny tego dowodu przez sąd (zob. wyr. SN z 7.11.1997 r., II CKN 446/97, Legalis). Przepis art. 381 k.p.c., uprawniający do dopuszczenia w postępowaniu apelacyjnym nowych dowodów ma charakter wyjątkowy, nie może być więc interpretowany w sposób rozszerzający (wyr. SN z 13.6.2012 r., II CSK 608/11, Legalis). Z tych to względów, przeprowadzenie żądanych dowodów przez sąd II instancji na podstawie art. 382 k.p.c. na fakty tożsame jak przed sądem pierwszej instancji jest niecelowy, zbędny.

Mając na uwadze nieskuteczność zarzutów formalnych, nie miało miejsca naruszenie prawa materialnego w postaci art. 91 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o służbie cywilnej w zw. z §5 i 6 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2016r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej - w zw. z art. 2 KP w zw. z art. 18§1 KP w zw. z art. 300 KP w zw. z art. 3 KC - w zw. z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP - poprzez przyjęcie, że powódka nabyła prawo do nagrody w dacie i wysokości wskazanej przez pozwanego, a nie w dacie 29 sierpnia 2022r. i wysokości przez siebie postulowanej. Należy stwierdzić za Sądem Rejonowym, że pozwany prawidłowo zastosował przepisy rozporządzenia wypłacając powódce różnicę między świadczeniami. B. S. nabyła prawo do nagrody za 20 lat pracy 25 lipca 2020 roku. Ubiegając się o wypłatę kolejnej gratyfikacji, przedłożyła dokumenty wykazując dodatkowy „okres zaliczany” do stażu pracy. W rezultacie, uprawnienie do kolejnej nagrody, po weryfikacji dotychczasowych danych będących w posiadaniu pozwanego, powódka nabyła 27 stycznia 2021 roku tj. przed upływem 12 miesięcy od uzyskania świadczenia za 20 lat pracy. Nie można zgodzić się z twierdzeniem wnoszącej, iż okres 12 miesięcy należy liczyć z uwzględnieniem daty wypłaty poprzedniej nagrody i daty złożenia wniosku o wypłatę kolejnej. Regulacja jest w wymienionym zakresie jednoznaczna. Ustawodawca wyraźnie traktuje o nabyciu prawa w okresie 12 miesięcy, nie zaś o złożeniu wniosku o wypłatę świadczenia.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną. Zgodnie z żądaniem, o kosztach postępowania za II instancję orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 1 pkt 2 i § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 z późniejszymi zmianami). Sąd Okręgowy obciążył powódkę kosztami zastępstwa procesowego za drugą instancję poniesionymi przez pozwanego. Sąd uznał, że w sprawie nie ma zastosowania art. 102 k.p.c. Jak stanowi art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z kolei, w myśl § 3 wskazanego przepisu, do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach. W myśl natomiast art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część

kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przepis art. 102 k.p.c. urzeczywistnia zasadę słuszności i jako wyjątkowy, stanowiący wyłom w zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu - nie podlega wykładni rozszerzającej i wyklucza uogólnianie, a może być stosowany jedynie w zależności od konkretnego wypadku (tak postanowienie Sądu Najwyższego z 13 października 1976r. sygn. IV Pz 61/76, LEX nr 7856, postanowienie Sądu Najwyższego z 16 lutego 1981r. sygn. IV Pz 11/81, LEX nr 8307). Wobec tego, przy ocenie przesłanek z art. 102 k.p.c. należy przede wszystkim wziąć pod uwagę fakty związane z samym przebiegiem procesu, tj. podstawę oddalenia bądź uwzględnienia żądania, zgodność zamiarów stron w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem, szczególną zawilóść lub precedensowy charakter sprawy albo subiektywne przekonanie strony co do zasadności zajmowanego stanowiska - trudne do zweryfikowania a limine, a ponadto sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą albo niesumienne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie strony wygrywającej, która w ten sposób wywołała proces i koszty połączone z jego prowadzeniem (tak wyrok S.A. w Katowicach z 18.07.2013 r. I ACa 447/13 LEX nr 1349918). W niniejszej sprawie, poza formalnym wnioskiem, nie zostało wykazane, że po stronie powódki zachodzą owe "szczególne okoliczności", które uzasadniają zwolnienie jej z obowiązku ponoszenia kosztów procesu mimo przegrania sprawy w całości. Art. 102 k.p.c. daje sądowi możliwość całkowitego lub częściowego odstąpienia od obciążania strony przegrywającej kosztami procesu. Sąd nie jest zobligowany do zastosowania tego przepisu a jedynie ma taką możliwość, po rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy. Sądy posiadają swobodę kształtowania orzeczeń o kosztach procesu, a więc i kosztach zastępstwa procesowego, samodzielnie decydują czy na gruncie konkretnej sprawy zachodzą owe "szczególne okoliczności" o jakich mowa w powoływanym wyżej przepisie pozwalające na odstąpienie od obciążania strony przegrywającej kosztami postępowania. Jak wskazał Sąd Najwyższy „zastosowanie przez sąd art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstąpienie od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu jak i fakty leżące na zewnątrz procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego, sytuacji życiowej. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego” (postanowienie z 14 stycznia 1974r., II CZ 223/73, LEX nr 7379, postanowienie Sądu N. 13 października 1976r. sygn. IV Pz 61/76, LEX nr 7856, postanowienie Sądu Najwyższego z 16 lutego 1981r. sygn. IV Pz 11/81, LEX nr 8307). Sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia - na podstawie art. 102 k.p.c. - z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego (wyrok S.A. w Lublinie z 14.08.2013 r. I ACa 271/13 LEX nr 1366120). Te zaś na gruncie rozpoznawanej sprawy nie wystąpiły. W zasadzie powódka nie powołała żadnych okoliczności wspomnianych wyżej.